COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 7.11.2017
COM(2017) 646 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Doi ani de la Acordul de la Paris - Progresele realizate pentru respectarea angajamentelor UE privind clima

[prezentat în temeiul articolului 21 din Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și al Uniunii, a altor informații relevante pentru schimbările climatice și de abrogare a Deciziei nr. 280/2004/CE]

{SWD(2017) 357 final}

Cuprins

1. Prezentare generală 4
2. Finanțarea combaterii schimbărilor climatice 10
3. Atenuarea emisiilor produse de UE 15
4. Adaptarea la schimbările climatice 20
5. Participarea la politica internațională privind clima 20

Indexul figurilor

Figura 1: Progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Strategia Europa 2020 și a obiectivelor pentru 2030 (totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE) 4

Figura 2: Evoluția PIB-ului real, a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) și a intensității emisiilor de gaze cu efect de seră în UE, 1990-2016 5

Figura 3: Evoluția emisiilor pe cap de locuitor din cele mai mari economii, 1990-2012 5

Figura 4: Emisii și absorbții contabilizate din sectorul LULUCF pentru fiecare activitate, 2013-2015 6

Figura 5: Decalajul relativ dintre emisiile estimate pentru 2020 care nu sunt reglementate de ETS și obiectivele pentru 2020 (în procente din emisiile din 2005) 8

Figura 6: Emisii și absorbții nete cumulative provizorii contabilizate pentru sectorul LULUCF pentru fiecare stat membru (2013-2015) 9

Figura 7: Excedent cumulativ de unități anuale de emisii alocate (AEA) ca procent din emisiile din 2005, 2013-2015 10

Figura 8: Modificarea utilizării veniturilor generate de ETS, 2013-2016 (în milioane EUR) . 11

Figura 9: Utilizarea internă a veniturilor din licitare, 2013-2016 (în miliarde EUR) 11

Figura 10: Cele trei temeiuri juridice propuse pentru cadrul UE de politici privind clima pentru 2030 15

1. PREZENTARE GENERALĂ

1.1. *Progresele realizate în vederea atingerii obiectivului pentru 2030 de reducere a emisiilor cu cel puțin 40 %*

UE și statele sale membre își mențin pe deplin angajamentul față de Acordul de la Paris și față de politicile climatice, atât ca o necesitate dovedită științific, cât și ca o oportunitate economică. UE și cele 28 de state membre ale sale și-au depus instrumentele de ratificare și își vor respecta angajamentul de a reduce emisiile interne cu cel puțin 40 % până în 2030 în raport cu 1990.

În 2016, emisiile de gaze cu efect de seră ale UE erau deja cu 23 % sub nivelul din 1990, pe baza datelor preliminare din 2016, excluzând exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultura (LULUCF) și incluzând aviația internațională (a se vedea Figura 1).

Conform celor mai recente previziuni ale statelor membre bazate pe măsurile existente, obiectivul de 20 % pentru 2020 va fi atins. Se preconizează că în 2030 emisiile vor fi cu 30 % mai mici decât în 1990 dacă nu sunt puse în aplicare politici suplimentare. Prin urmare, UE negociază în prezent noi acte legislative pentru a se asigura că își va atinge obiectivul de reducere a emisiilor cu cel puțin 40 % până în 2030 în raport cu 1990 (a se vedea secțiunea 3).

Figura 1: Progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite în Strategia Europa 2020 și a obiectivelor pentru 2030 (totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE)

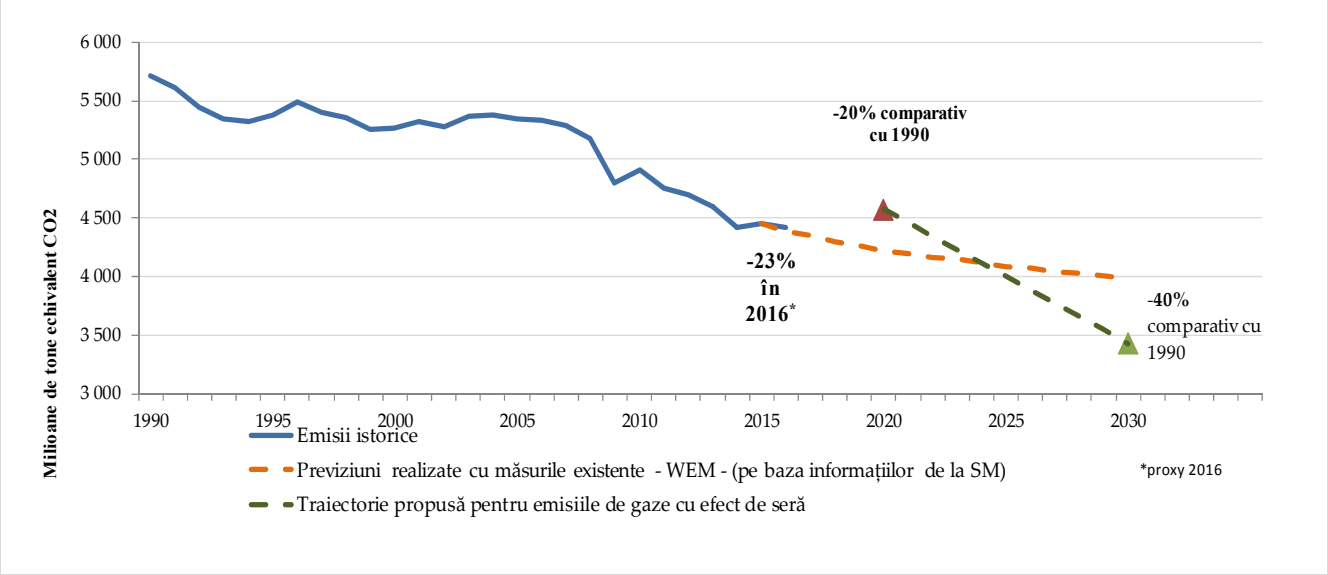

UE continuă să înregistreze succese în acțiunile sale de decuplare a creșterii economice de emisiile sale de gaze cu efect de seră (a se vedea Figura 2). Din 1990 până în 2016, PIB-ul UE a crescut cu 53 %, în timp ce emisiile totale au scăzut cu 23 %. Intensitatea emisiilor de gaze cu efect de seră ale economiei UE, definită ca raportul dintre emisii și PIB, s-a înjumătățit în acea perioadă.

Figura 2: Evoluția PIB-ului real, a emisiilor de gaze cu efect de seră (GES) și a intensității emisiilor de gaze cu efect de seră în UE, 1990-2016

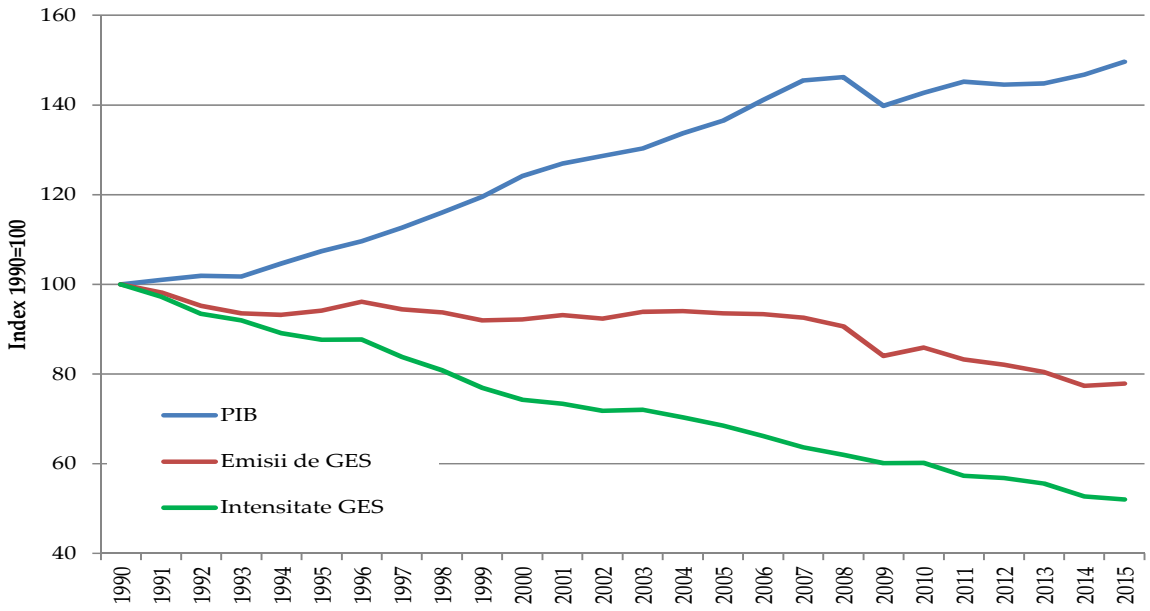

Evaluarea *ex post* a politicilor climatice arată că intensitatea mai scăzută a emisiilor din economie este determinată în principal de inovare. Inovarea include nu numai utilizarea unor tehnologii cu emisii reduse de dioxid de carbon, precum energia din surse regenerabile, ci și creșterea productivității, de exemplu prin centrale electrice și autoturisme mai eficiente. Trecerea relativă de la un sector economic la altul, de exemplu de la industrie la servicii, a avut un efect marginal în UE.

Figura 3: Evoluția emisiilor pe cap de locuitor din cele mai mari economii, 1990-2012

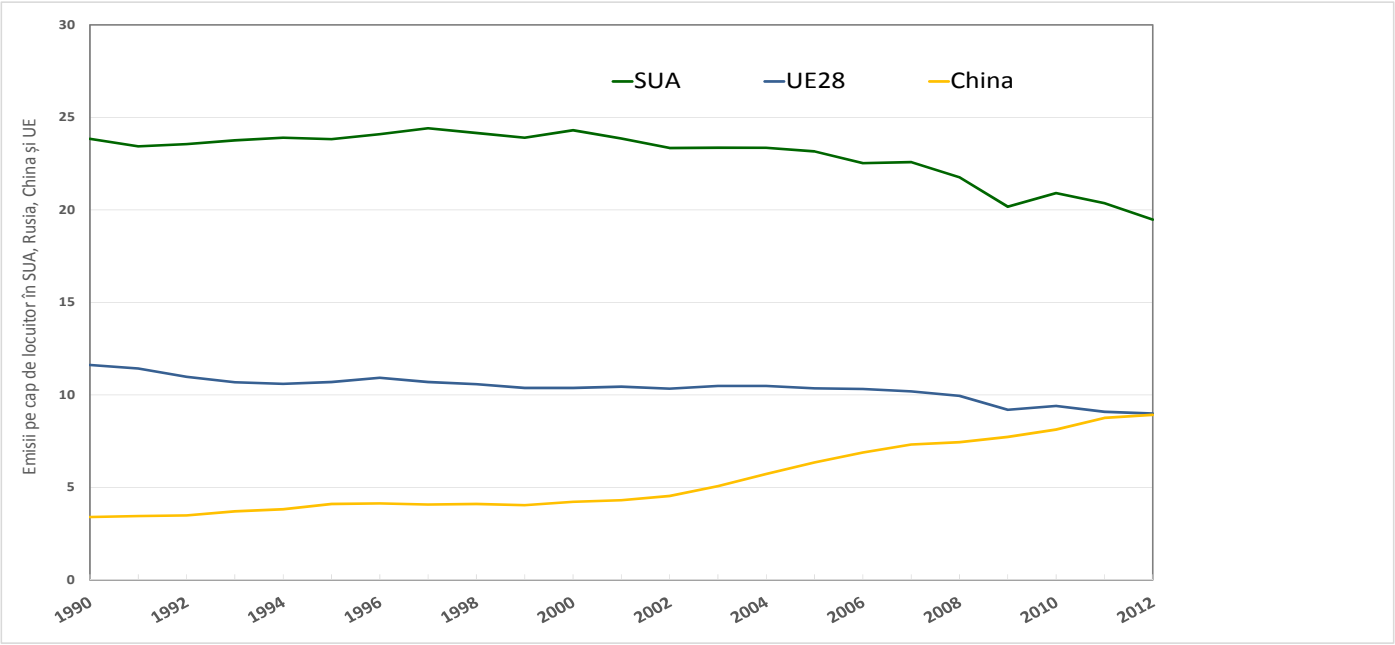

Se estimează că ponderea UE din emisiile globale de gaze cu efect de seră a scăzut de la 17,3 % în 1990, la 9,9 % în 2012. Numai ponderea emisiilor de CO_2 a scăzut de la 19,7 % în 1990, la 9,6 % în 2015. O comparație între emisiile pe cap de locuitor ale celor trei gaze cu efect de seră principale (CO_2, CH_4 și N_2O) pentru cele mai mari trei economii arată că UE și China au avut emisii pe cap de locuitor semnificativ mai scăzute decât SUA (a se vedea Figura 3).

În 2015, sectorul LULUCF din UE a asigurat un absorbant de carbon de 305 milioane de tone echivalent CO_2 (inclusiv terenurile cultivate și pășunile). Creditul contabilizat, reprezentând diferența dintre valoarea raportată și o valoare de referință, a crescut de la 115 la 122 milioane de tone echivalent CO_2 între 2013 și 2015. Gestionarea pădurilor reprezintă cea mai mare parte a acestui credit (a se vedea Figura 4). Prin urmare, UE rămâne pe drumul cel bun, înregistrând un bilanț neutru sau pozitiv în sectorul LULUCF și este foarte probabil că își va respecta angajamentul asumat în cadrul Protocolului de la Kyoto.

Figura 4: Emisii și absorbții contabilizate din sectorul LULUCF pentru fiecare activitate, 2013-2015

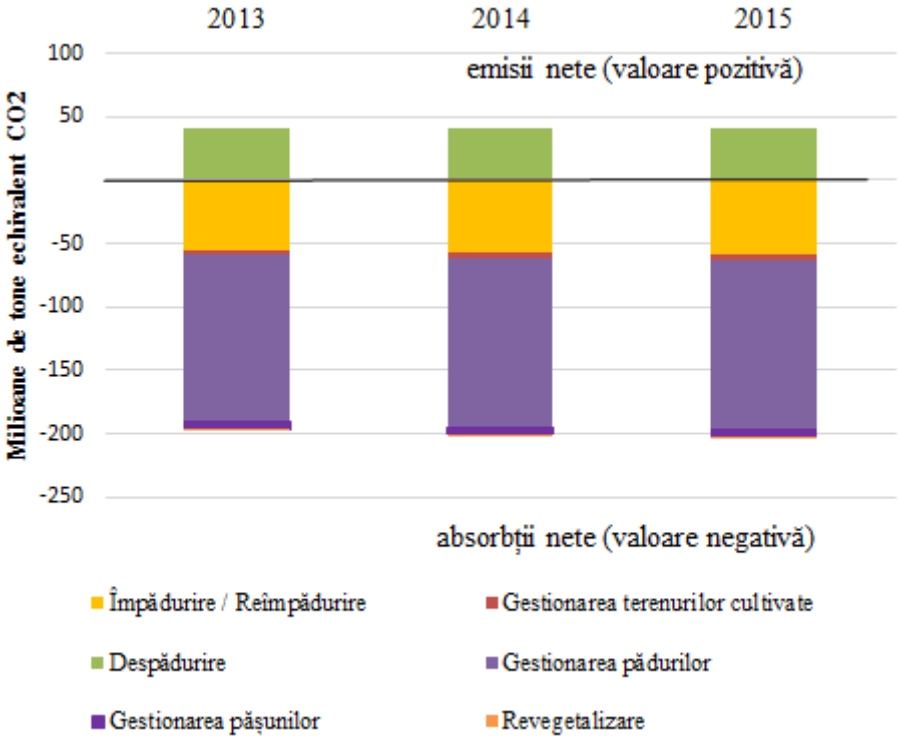

1.2. *Progresele realizate în vederea atingerii obiectivelor stabilite pentru 2020*

Conform celor mai recente previziuni ale statelor membre, bazate pe măsurile existente, se preconizează că emisiile vor fi cu 26 % mai scăzute în 2020, comparativ cu 1990. Prin urmare, UE rămâne pe drumul cel bun pentru a-și atinge obiectivul de reducere a emisiilor interne cu 20 % până în 2020 și, în consecință, pentru a-și respecta obligațiile asumate pentru a doua perioadă de angajamente din cadrul Protocolului de la Kyoto.

Între 2005 și 2016, emisiile din surse staționare, provenite, de exemplu, de la centrale electrice sau rafinării, care intră sub incidența schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS), au scăzut cu 26 %. Este mult mai mult decât reducerea cu 23 % stabilită ca obiectiv pentru 2020. Aceste emisii au reprezentat aproximativ 40 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE din 2016.

Totalul emisiilor UE a scăzut cu 0,7 % între 2015 și 2016, în timp ce PIB-ul global a crescut cu 1,9 %, confirmând faptul că emisiile și PIB-ul sunt decuplate.

Emisiile de gaze cu efect de seră provenite de la instalații fixe care fac obiectul EU ETS au scăzut cu 2,9 % comparativ cu 2015, conform datelor preliminare. Acest fapt marchează o tendință de scădere a emisiilor de la începutul celei de a treia faze a EU ETS. Mai mult, excedentul de certificate de emisii care s-a acumulat începând din 2009 s-a diminuat semnificativ, ajungând la aproximativ 1,69 miliarde de certificate, ca urmare a licitării unui număr mai mic de certificate. Excedentul este la cel mai scăzut nivel înregistrat din 2013.

Emisiile care nu sunt reglementate de EU ETS au fost cu 11 % mai scăzute în 2016 comparativ cu 2005, depășind obiectivul pentru 2020 de reducere cu 10 %. Totuși, în 2016, acestea au crescut pentru al doilea an consecutiv, cu 0,9 %. Acest lucru se explică, cel puțin în parte, prin scăderea prețurilor petrolului și prin creșterea cererii de încălzire din cauza condițiilor meteorologice atât din 2015, cât și din 2016. În temeiul Deciziei privind partajarea eforturilor, statele membre trebuie să îndeplinească obiectivele anuale obligatorii în materie de emisii de gaze cu efect de seră pentru perioada 2013-2020 în sectoarele neincluse în ETS, printre care se numără construcțiile, transporturile, deșeurile și agricultura. Malta nu și-a atins obiectivul stabilit în Decizia privind partajarea eforturilor în niciunul dintre cei trei ani 2013-2015 și a utilizat mecanismul de flexibilitate pentru a-și respecta obligațiile legale. Estimările preliminare pentru 2016 arată că Malta, Belgia, Finlanda și Irlanda nu își vor atinge probabil obiectivele pentru sectoarele care nu fac obiectul ETS.

Conform previziunilor naționale bazate pe politicile deja puse în aplicare, se preconizează că majoritatea statelor membre își vor atinge obiectivele pentru 2020 (a se vedea Figura 5). Numai câteva state membre vor trebui să ia măsuri suplimentare, să utilizeze mecanisme de flexibilitate precum achiziționarea de certificate de la alte state membre care și-au depășit obiectivele sau să-și utilizeze propriile excedente din primii ani ai perioadei.

Unele state membre se află într-o situație specială cu privire la obiectivele pentru 2020.

- În Irlanda, se preconizează că emisiile vor crește cu 6 puncte procentuale între 2015 și 2020 și că vor rămâne peste alocările anuale stabilite în Decizia privind partajarea eforturilor, estimându-se că emisiile din transporturi vor crește cu 12 %. În iunie 2017, în cadrul ciclului anual al UE de coordonare economică (semestrul european), s-a recomandat ca Irlanda să-și mărească în continuare investițiile în transporturile publice.
- Se preconizează că emisiile din Malta vor rămâne peste alocările anuale stabilite în Decizia privind partajarea eforturilor. Emisiile din hidrofluorocarburi și din sectorul transporturilor au crescut.

Figura 5: Decalajul relativ dintre emisiile estimate pentru 2020 care nu sunt reglementate de ETS și obiectivele pentru 2020 (în procente din emisiile din 2005)

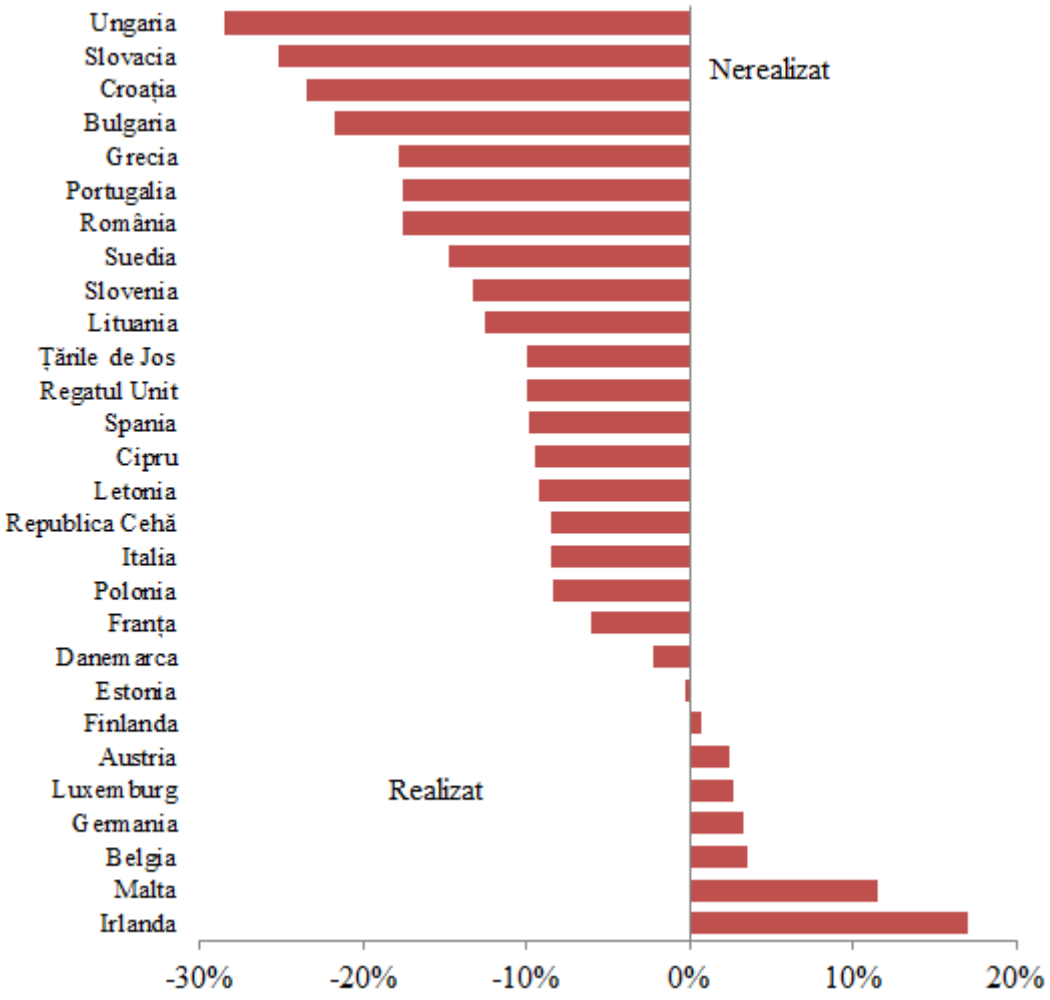

- Se preconizează că Belgia va rămâne cu 3,5 puncte procentuale în urma obiectivului său pentru 2020. Astfel cum se indică în semestrul european, structura cheltuielilor publice trebuie îmbunătățită pentru a deschide calea investițiilor în infrastructură, inclusiv în infrastructura de transport. Faptul că autovehiculele de serviciu continuă să beneficieze de un tratament fiscal favorabil contribuie la poluare, congestie și emisii de gaze cu efect de seră.
- Conform celor mai recente previziuni naționale, se preconizează că Germania va rămâne cu 3,3 puncte procentuale în urma obiectivului său până în 2020. Pe baza datelor preliminare, în 2016, reducerile de emisii care nu sunt reglementate de ETS s-au situat doar puțin sub obiectivul stabilit.
- Se preconizează că Austria și Luxemburg vor rămâne cu o marjă de mai puțin de 3 puncte procentuale în urma obiectivelor pentru 2020.
- Conform propriei sale previziuni, Finlanda ar putea rămâne cu o marjă de mai puțin de 1 punct procentual în urma obiectivului său pentru 2020 privind emisiile. Totuși, pentru 2016, datele preliminare indică faptul că emisiile din Finlanda care nu sunt reglementate de ETS erau deja cu 3 puncte procentuale mai mari decât alocarea pentru acel an.

În ceea ce privește LULUCF, în temeiul Protocolului de la Kyoto, majoritatea statelor membre au contabilizat o absorbție netă cumulativă din 2013 până în 2015. Numai Letonia, Bulgaria, Finlanda și Țările de Jos au o emisie netă provizorie. Ar trebui remarcat faptul că conturile LULUCF vor fi cumulate în perioada 2013 - 2020, prin urmare nu se pot stabili încă rezultatele contabile complete, acestea fiind provizorii. Cu toate acestea, așa cum s-a menționat mai sus, încă nu există niciun risc de conformitate semnificativ la nivelul UE.

Figura 6: Emisii și absorbții nete cumulative provizorii contabilizate pentru sectorul LULUCF pentru fiecare stat membru (2013-2015)

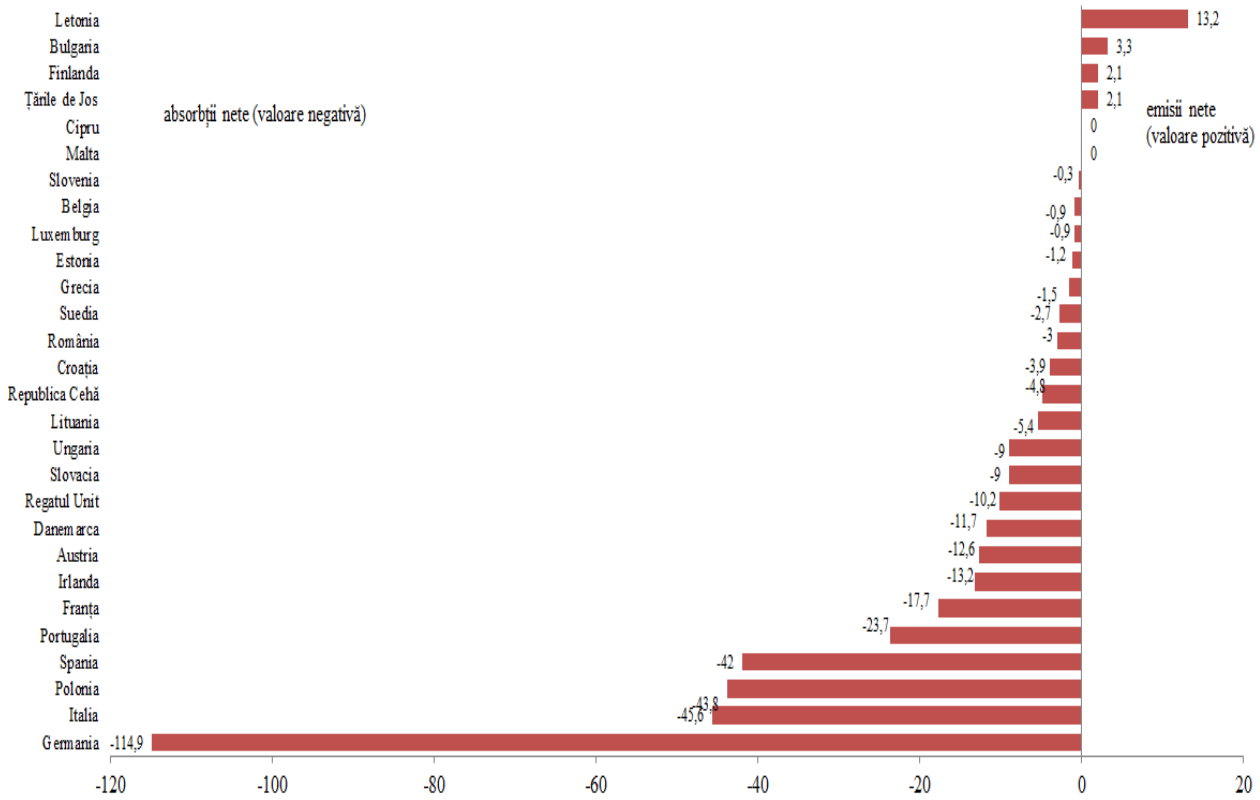

1.3. *Respectarea de către statele membre a Deciziei privind partajarea eforturilor*

Toate cele 28 de state membre și-au respectat obligațiile ce le revin în temeiul Deciziei privind partajarea eforturilor pentru 2013-2015. Malta a produs o cantitate de emisii peste nivelul anual de emisii alocate (AEA), dar și-a acoperit excedentul de emisii prin achiziționarea de unități din Bulgaria. Suedia a produs o cantitate de emisii sub nivelul alocat și și-a anulat unitățile neutilizate pentru a spori integritatea ecologică a sistemului. Până în prezent, nu s-au utilizat credite internaționale rezultate din mecanismul de dezvoltare nepoluantă (CDM) sau din implementarea în comun (JI) pentru respectarea obligațiilor în temeiul Deciziei privind partajarea eforturilor. Excedentul cumulativ preconizat de unități anuale de emisii alocate pentru fiecare stat membru pe cei trei ani (2013-2015) este prezentat în Figura 7.

Figura 7: Excedent cumulativ de unități anuale de emisii alocate (AEA) ca procent din emisiile din 2005, 2013-2015

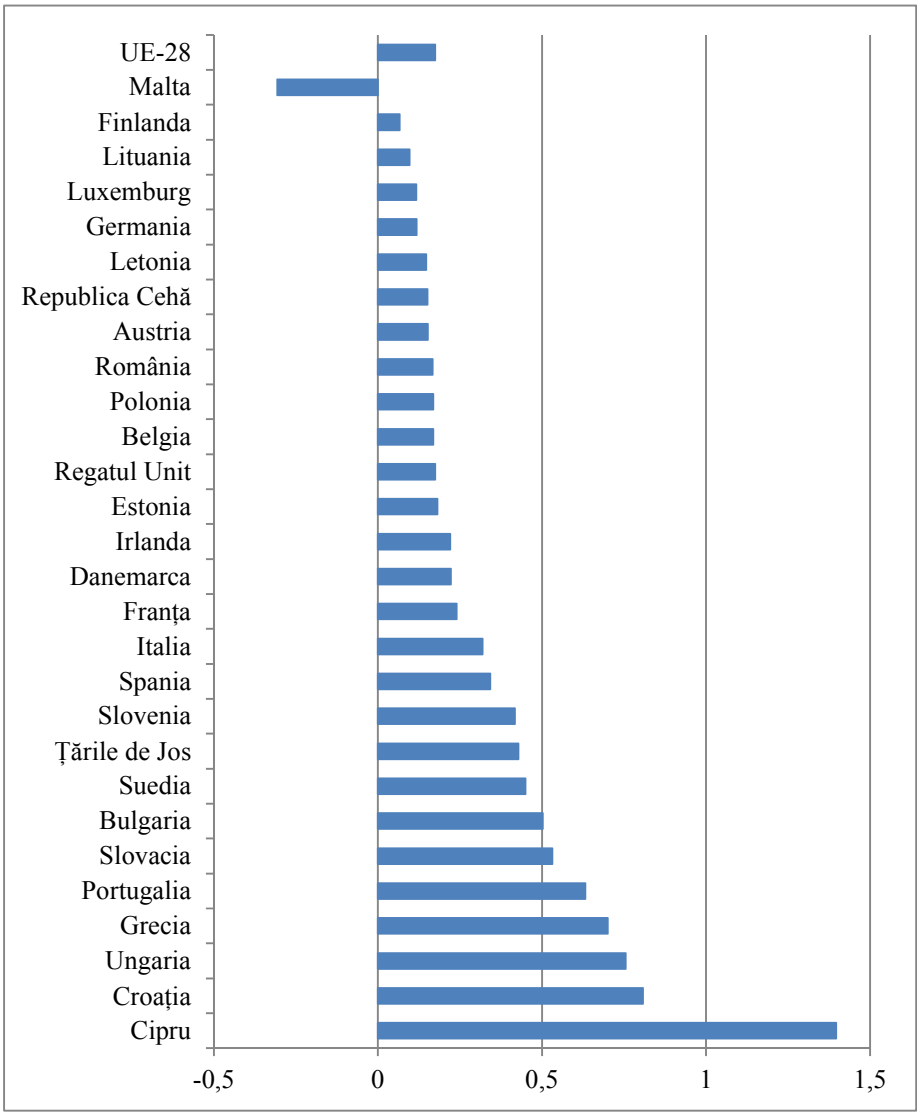

2. FINANȚAREA COMBATERII SCHIMBĂRILOR CLIMATICE

2.1. *Veniturile obținute din licitarea certificatelor EU ETS*

Statele membre au obținut aproape 15,8 miliarde EUR din licitarea certificatelor EU ETS în perioada 2013-2016. Aproximativ 80 % s-au utilizat sau urmează să fie utilizate în scopuri energetice și legate de climă. Statele membre au afirmat că majoritatea acestor venituri vor fi utilizate pe plan intern (a se vedea Figura 8).

Figura 8: Modificarea utilizării veniturilor generate de ETS, 2013-2016 (în milioane EUR)

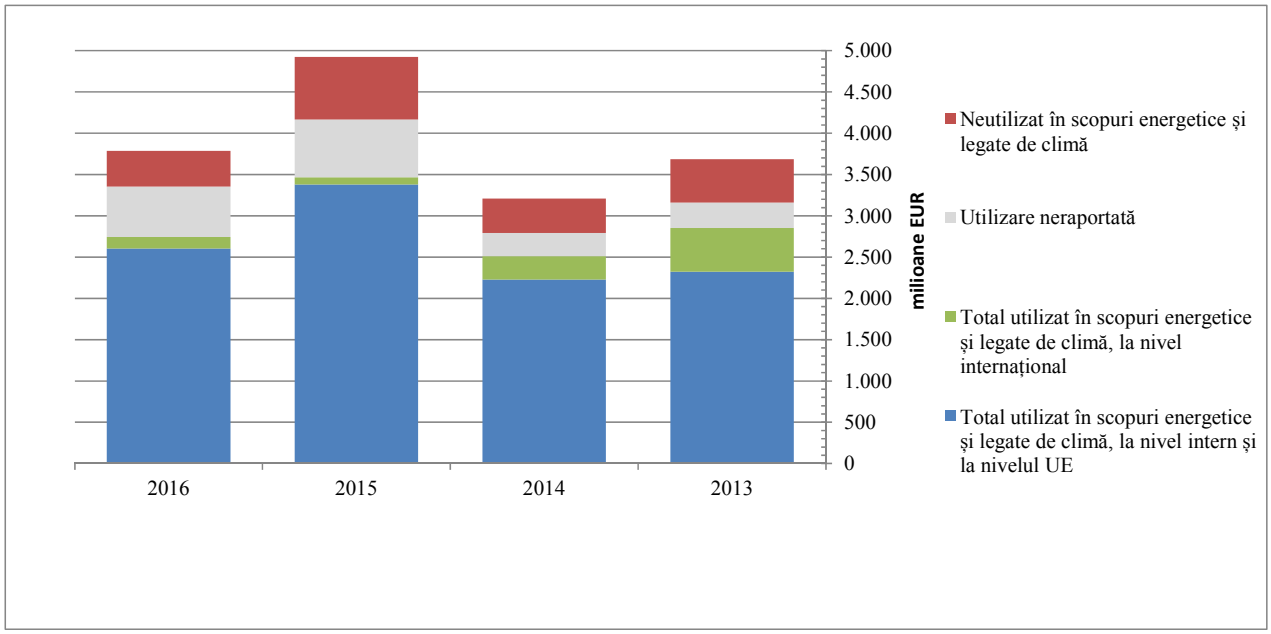

Figura 9 defalcă utilizarea internă a veniturilor utilizate în scopuri energetice și legate de climă pe categorii. Cea mai mare categorie o reprezintă energia din surse regenerabile, urmată de eficiența energetică și transportul durabil.

Figura 9: Utilizarea internă a veniturilor din licitare, 2013-2016 (în miliarde EUR)

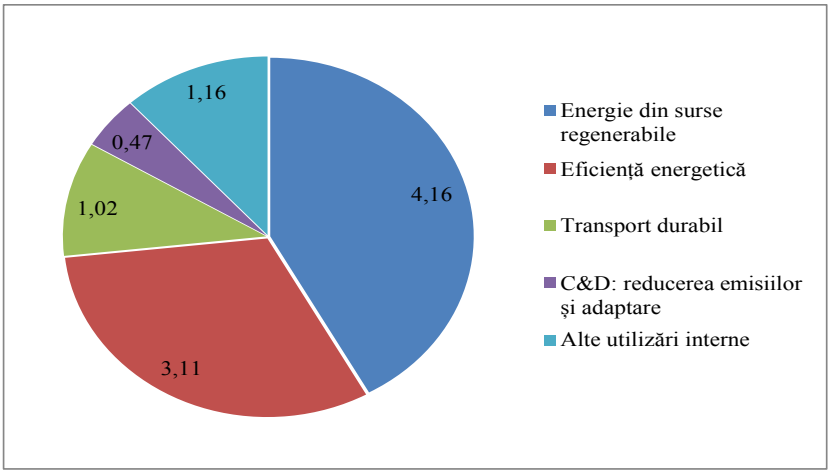

De exemplu, în Grecia, Malta, Portugalia și Spania, cea mai mare proporție din aceste venituri este investită în energie din surse regenerabile. În schimb, în Republica Cehă, Franța, Ungaria și Slovacia, cea mai mare proporție din veniturile din licitații este investită în eficiența energetică, de exemplu în renovarea clădirilor de apartamente. În Cipru, 30 % din veniturile din licitații sunt cheltuite pe gestionarea pădurilor, în timp ce 33 % din veniturile din Italia sunt alocate adaptării la schimbările climatice.

NER 300

NER 300 este unul dintre cele mai mari programe din lume de finanțare a unor proiecte demonstrative inovatoare din domeniul energiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon. S-a acordat o finanțare de 2,1 miliarde EUR din licitarea a 300 milioane de certificate ETS pentru treizeci și nouă de proiecte

demonstrative inovatoare din domeniul energiei din surse regenerabile și al captării și stocării dioxidului de carbon, care acoperă 20 de state membre ale UE. Patru dintre proiecte sunt în prezent operaționale, iar pentru 16 s-a ajuns la decizia finală în privința investițiilor.

S-au atras investiții private suplimentare de aproximativ 2,2 miliarde EUR. Astfel, în total, s-au colectat aproximativ 4,3 miliarde EUR, deschizând calea pentru viitoarea replicare pe piață și scădere a costurilor. Totuși, aceste proiecte de pionierat sunt riscante și, până în prezent, patru inițiatori de proiecte nu au putut obține o finanțare suficientă; a fost necesară anularea acestora. La începutul anului 2017, statele membre au decis să reinvestească aceste fonduri necheltuite, în valoare totală de 436 de milioane EUR, în proiecte relevante privind emisiile scăzute de dioxid de carbon prin intermediul a două instrumente financiare existente, gestionate de Banca Europeană de Investiții, și anume proiectele demonstrative InnovFin din domeniul energiei și Mecanismul pentru interconectarea Europei.

Proiectul Windpark Blaiken din Suedia este unul dintre cele patru proiecte NER 300 deja operaționale. Acesta a dezvoltat un parc eolian de 225 MW într-un climat arctic, cu turbine echipate cu sisteme inovatoare de dezghețare. Programul NER 300 finanțează numai costurile suplimentare ale acestui sistem inovator.

2.2. *Integrarea politicilor climatice în bugetul UE*

Între 2014 și 2020, se preconizează că cel puțin 20 % din bugetul UE va fi alocat cheltuielilor legate de schimbările climatice, ridicându-se la aproximativ 200 miliarde EUR. Stadiul punerii în aplicare este următorul.

- Cinci fonduri structurale și de investiții europene (fonduri ESI), și anume Fondul european de dezvoltare regională, Fondul de coeziune, Fondul social european, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime. Acestea reprezintă peste 43 % din bugetul UE. La finanțarea politicilor climatice contribuie douăzeci și opt de acorduri de parteneriat și peste 530 de programe de finanțare specifice. A fost creată o metodologie comună de stabilire a nivelului de sprijin pentru obiectivele de combatere a schimbărilor climatice. Sprijinul pentru obiectivele din cadrul politicilor climatice se va ridica la peste 115 miliarde EUR, ceea ce reprezintă aproximativ 25 % din fondurile totale.

Platformele MYRTE și PAGLIA ORBA din Corsica, Franța au fost cofinanțate de Fondul european de dezvoltare regională. Aceste platforme produc și stochează energie printr-o legătură de hidrogen. Aceasta constă dintr-un aparat de electroliză care, în timpul orelor în care consumul este scăzut, produce hidrogen și oxigen din molecule de apă. Această energie este apoi distribuită printr-o celulă de combustie, care produce energie electrică în timpul orelor în care consumul este mare, de exemplu seara, în timp ce panourile fotovoltaice sunt inactive.

- Politica agricolă comună (PAC) cuprinde Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), care reprezintă împreună 39 % din bugetul UE. Din 1990, emisiile de gaze din agricultură, altele decât CO_2, au scăzut cu 24 % în UE. Sprijinul pentru o agricultură ecologică acordat prin intermediul PAC a contribuit la această decuplare. Legislația privind protecția mediului, precum Directiva privind nitrații, a contribuit, de asemenea, la reducerea emisiilor.

  PAC le impune fermierilor care primesc plăți directe să respecte anumite practici agricole benefice pentru climă și mediu. Fermierii trebuie de asemenea să respecte o serie de cerințe de reglementare legate de schimbările climatice și mediu. În plus, politica de dezvoltare rurală din cadrul PAC, de exemplu, urmărește reducerea emisiilor susținând modernizarea fermelor, în vederea reducerii consumului de energie, a producerii de energie din surse regenerabile, a gestionării mai eficiente a șeptelului și a terenurilor și a îmbunătățirii eficacității producției. Susținerea împăduririi, protecția pădurilor și gestionarea durabilă a pădurilor contribuie de asemenea la reducerea emisiilor. În 2016, s-a estimat că 18,7 miliarde EUR din bugetul PAC au fost utilizate pentru acțiuni legate de climă. Mai mult, utilizarea unor strategii de inovare este stimulată prin programele de dezvoltare rurală, care ajută la reducerea emisiilor și la creșterea capacității de captare a carbonului și a materiei organice în solurile agricole.

- Orizont 2020, principalul program UE de finanțare pentru cercetare și inovare (C&I), are un buget de 79 de miliarde EUR pentru 2014-2020. Din această sumă, se preconizează că 35 % se va utiliza pentru susținerea cercetării și inovării în acțiuni legate de climă. Acest sprijin include acțiuni specifice de cercetare și inovare axate pe provocări societale și o finanțare ascendentă, axată pe cerere.

  În primii trei ani ai programului Orizont 2020, aproximativ 4 miliarde EUR au fost alocate provocărilor societale precum schimbările climatice, procesele industriale și energetice cu emisii reduse de dioxid de carbon, transportul curat și bioeconomia durabilă. În plus, aproximativ 2 miliarde EUR au fost alocate pentru susținerea inițiativelor științifice ascendente și a ideilor inovatoare prin pilonii programului „excelență științifică” și „poziția de lider în sectorul industrial”.

Ca urmare a adoptării Acordului de la Paris la COP 21, eforturile și resursele se vor concentra și mai mult asupra combaterii schimbărilor climatice și a decarbonizării economiei. O nouă zonă de interes pentru UE, „Construirea unui viitor cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezistent la schimbările climatice", va susține în mod specific punerea în aplicare a Acordului de la Paris, cu un buget de aproximativ 3 miliarde EUR pentru 2018-2020. Acțiunile vor accelera inovarea în domeniul energiei curate și al transporturilor, vor sprijini conceperea unor procese rentabile de atenuare și a unor planuri de adaptare și vor genera noi cunoștințe științifice pentru strategiile naționale până la jumătatea secolului, cel de al șaselea ciclu de evaluare al Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) și bilanțul global al CCONUSC din 2023.

Orizont 2020 este deschis către lume, astfel încât multe dintre aceste proiecte și activități vor fi realizate prin cooperare internațională, prin efortul global de combatere a schimbărilor climatice.

- Fondul european pentru investiții strategice (FEIS) este o inițiativă susținută printr-o garanție în valoare de 16 miliarde EUR din bugetul UE, completată cu suma de 5 miliarde EUR alocată de Banca Europeană de Investiții (BEI) din resursele proprii. Acest fond susține investițiile strategice în domenii-cheie precum infrastructura, educația, cercetarea, mediul și utilizarea eficientă a resurselor, dar și inovarea și finanțarea de risc pentru întreprinderile mici. Pe baza garanției totale de 21 de miliarde EUR, se preconizează că, până la mijlocul anului 2018, FEIS va mobiliza 315 miliarde EUR pentru investiții. FEIS a finanțat deja câteva investiții în energie din surse regenerabile, inclusiv proiecte din domeniul transporturilor, industriei și stocării energiei. Pentru 2018-2020, este în curs de elaborare o extindere a fondului, FEIS 2.0. Acesta se va axa în special asupra unor proiecte inovatoare, cu emisii reduse de dioxid de carbon, care vor contribui la atingerea obiectivelor climatice ale Uniunii. În cadrul FEIS 2.0, garanția UE va crește la 26 de miliarde EUR, completată cu suma de 7,5 miliarde EUR, alocată de BEI. În noua configurație, se preconizează că, până la sfârșitul anului 2020, FEIS 2.0 va mobiliza în total cel puțin jumătate de trilion de euro pentru investiții.
- Subprogramul pentru politici climatice din cadrul programului LIFE contribuie la punerea în aplicarea și la dezvoltarea de politici și legislație în domeniul climei, prin subvenții pentru acțiuni și instrumente financiare. În 2016, 54,5 milioane EUR au fost alocate pentru douăzeci și nouă de proiecte cu valoare adăugată la nivelul UE, de atenuare, adaptare, guvernanță și informare. Două instrumente financiare pilot din cadrul LIFE sunt de asemenea în curs de aplicare: finanțarea privată pentru eficiența energetică (PF4EE), care vizează creșterea finanțării private pentru investiții în proiectele de îmbunătățire a eficienței energetice și Mecanismul de finanțare a capitalului natural (NCFF), care susține investițiile în capitalul natural ce ajută la atingerea obiectivelor privind biodiversitatea și/sau de adaptare la schimbările climatice. Până în prezent, șase bănci locale au creat facilități de creditare inovatoare pentru investițiile în eficiența energetică, în special pentru întreprinderile mici și mijlocii din Republica Cehă, Spania, Belgia, Franța, Italia și Portugalia. Pentru NCFF, s-a semnat un proiect în Țările de Jos. Împrumutul NCFF de 6 milioane EUR pentru *Rewilding Europe Capital* va putea susține peste 30 de întreprinderi de conservare și restaurare ecologică din întreaga Europă, inclusiv operatori de turism axat pe viața sălbatică, pescării sustenabile și producători de produse naturale precum mierea.

LIFE METHAmorphosis este un proiect spaniol cofinanțat în cadrul programului LIFE 2014. Obiectivul acestuia este de a îmbunătăți gestionarea deșeurilor, de a reduce consumul de energie și de a produce biometan de înaltă calitate, prin demonstrarea, la scară industrială, a două sisteme inovatoare de tratare a deșeurilor: unul pentru instalațiile de tratare a deșeurilor urbane, iar celălalt pentru instalațiile de tratare a deșeurilor agro-industriale și a altor deșeuri organice.

3. ATENUAREA EMISIILOR PRODUSE DE UE

În cadrul Acordului de la Paris, UE și statele sale membre s-au angajat colectiv să își reducă emisiile cu cel puțin 40 % până în 2030, comparativ cu nivelurile înregistrate în 1990. Acest angajament este legat de o serie de proiecte de lege în domeniul politicilor climatice, energiei și transporturilor. Propunerile sunt în prezent în curs de negociere cu Parlamentul European și Consiliul. Figura 10 de mai jos arată interdependența celor trei piloni principali ai cadrului de politici privind clima pentru 2030, propus de UE, care cuprinde toate emisiile de gaze cu efect de seră. Se propune monitorizarea îndeaproape a punerii în aplicare prin guvernanța uniunii energetice a UE. Părțile interesate din sectorul public și privat al statelor membre vor fi de asemenea ajutate să își atingă obiectivele primordiale în materie de gaze cu efect de seră, stabilite pentru 2030, prin:

i. asigurarea finanțării pentru combaterea schimbărilor climatice (a se vedea secțiunea anterioară) fără a aduce atingere alocărilor financiare pentru combaterea schimbărilor climatice din următorul cadru financiar multianual și

ii. noi dispoziții legislative complementare, la nivelul UE, în special cu privire la eficiența energetică, energia din surse regenerabile, norme de emisii pentru autoturisme, camionete și vehicule grele, captarea și stocarea dioxidului de carbon și gazele fluorurate.

Figura 10: Cele trei temeiuri juridice propuse pentru cadrul UE de politici privind clima pentru 2030

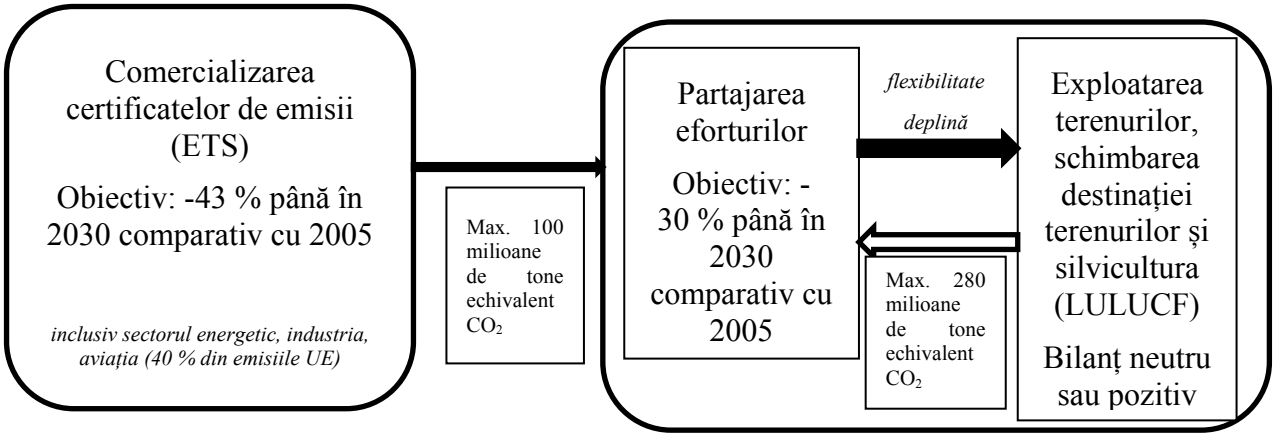

3.1. *Revizuirea EU ETS – faza 4 (2021-2030)*

Propunerea legislativă de revizuire a EU ETS pentru faza a 4-a, înaintată de Comisie în iulie 2015, urmărește reducerea, până în 2030, a emisiilor provenite din instalațiile de producție a energiei și din industria energetică, cu 43 % față de nivelurile din 2005. Pozițiile Parlamentului European și Consiliului cu privire la revizuirea directivei au fost adoptate în februarie 2017, cele două instituții fiind implicate în prezent în negocieri tripartite.

Propunerea ar spori ritmul anual de reducere a numărului de certificate de la 1,74 %, în prezent, la 2,2 %, pentru a asigura reducerea emisiilor și pentru a realiza astfel obiectivul de mediu subiacent. În pozițiile lor, atât Parlamentul, cât și Consiliul propun consolidarea în continuare a EU ETS prin dublarea temporară a proporției de certificate care sunt plasate în rezerva pentru stabilitatea pieței (MSR) începând cu 2019. Această schimbare ar permite MSR să reducă mai repede oferta excedentară de certificate existentă pe piață.

Având în vedere că liderii europeni au fost de acord să continue alocarea cu titlu gratuit după 2021, se propune, de asemenea, efectuarea schimbărilor necesare în vederea actualizării normelor relevante. Printre acestea se numără actualizarea criteriilor de referință pentru a reflecta progresele tehnologice, în funcție de necesități, a criteriilor pentru stabilirea viitoarei componențe a listei sectoarelor expuse riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, precum și actualizarea procedurilor astfel încât să reflecte modificările din producție.

Sunt propuse mai multe mecanisme de finanțare în favoarea unei economii cu emisii reduse de dioxid de carbon, în special un fond de inovare (pentru a sprijini demonstrarea unor tehnologii inovatoare în domeniul energiei din surse regenerabile și a unor inovații cu emisii scăzute de dioxid de carbon în industrie, precum și captarea, utilizarea și stocarea dioxidului de carbon) și un fond de modernizare (pentru modernizarea sistemelor energetice ale statelor membre ale UE care au un PIB mai mic).

3.2. *Propuneri de regulamente privind partajarea eforturilor și exploatarea terenurilor pentru 2021-2030*

Două propuneri înaintate în iulie 2016 stabilesc exact modul în care statele membre ale UE ar trebui să pună în aplicare angajamentul de a reduce, până în 2030, emisiile care nu sunt reglementate de ETS, cu 30 %, comparativ cu 2005. Parlamentul European și Consiliul și-au adoptat pozițiile cu privire la cele două propuneri în perioada iunie-octombrie 2017, cele două instituții fiind implicate în prezent în negocieri tripartite.

În primul rând, pentru sectoarele neincluse în ETS și sectorul LULUCF, fiecare stat membru ar avea limite anuale obligatorii în materie de emisii de gaze cu efect de seră pentru perioada 2021-2030. Statele membre au fost de acord să își repartizeze eforturile pe principiul echității, al solidarității, al

eficacității din punctul de vedere al costurilor și al integrității de mediu. Astfel, în propunere se recunoaște că nu toate statele membre au aceeași capacitate de acțiune, de unde și diferențierea obiectivelor acestora pentru 2030, în principal în funcție de PIB-ul din 2013 pe cap de locuitor. Obiectivele propuse pentru 2030 privind reducerile emisiilor se situează într-un interval cuprins între 0 % și 40 % comparativ cu nivelurile din 2005. Se propun două noi posibilități de flexibilitate limitate: să se permită statelor membre eligibile să utilizeze certificatele EU ETS și să se permită tuturor statelor membre să recurgă într-o mai mare măsură la acțiuni în sectorul exploatării terenurilor, pentru a-și atinge o parte din obiectivele obligatorii de partajare a eforturilor.

În al doilea rând, statele membre ar trebui să își echilibreze emisiile și absorbțiile de emisii de gaze cu efect de seră provenite din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură, în conformitate cu regula bilanțului neutru sau pozitiv („no debit rule”). Se propune ca emisiile de gaze cu efect de seră provenite din exploatarea terenurilor să fie compensate integral prin absorbțiile echivalente de CO_2 din atmosferă, prin întreprinderea unor acțiuni în sectorul respectiv sau în sectoarele implicate în partajarea eforturilor. De exemplu, dacă un stat membru taie păduri, acesta trebuie să compenseze emisiile rezultate prin plantarea de noi păduri, printr-o gestionare mai durabilă a pădurilor, a terenurilor cultivate și a pășunilor sale existente sau prin reducerea în continuare a emisiilor în sectoarele implicate în partajarea eforturilor. În plus, statele membre ar avea de asemenea opțiunea să facă schimb de credite de reducere a emisiilor de carbon rezultate din exploatarea terenurilor, schimbarea destinației terenurilor și silvicultură. În cazul în care este pus în aplicare, acest sistem de contabilizare ar ajuta statele membre să stimuleze fermierii și silvicultorii să se îndrepte către o agricultură și o gestionare a pădurilor inteligente din punct de vedere climatic.

3.3. *Strategia privind mobilitatea cu emisii reduse de dioxid de carbon*

Sectorul de mobilitate al UE asigură un număr foarte ridicat de locuri de muncă și reprezintă un factor indispensabil pentru competitivitatea globală a economiei UE. Un sistem modern de mobilitate este necesar pentru tranziția către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon. Măsurile includ dezvoltarea unor tehnologii curate prin îmbunătățirea normelor de emisii și prin utilizarea unor combustibili cu emisii reduse de dioxid de carbon. În iulie 2016, Comisia a adoptat o strategie a UE privind mobilitatea cu emisii reduse de dioxid de carbon, care se bazează pe trei piloni: o mai mare eficiență a sistemului de transport, surse alternative de energie cu emisii reduse de dioxid de carbon pentru transporturi și vehicule cu emisii reduse și cu emisii zero.

Comisia depune eforturi pentru introducerea unor vehicule cooperative, conectate și automate, care vor ajuta la reducerea emisiilor și a congestiei. Mai mult, Comisia propune ajustări ale cadrelor de reglementare pentru taxele de drum, taxarea electronică și transportul combinat.

În ceea ce privește tehnologiile curate, normele de emisii de dioxid de carbon la nivelul UE stimulează inovarea și eficiența. Comisia propune noi norme după 2020 pentru autoturisme și camionete. S-a propus un sistem de monitorizare și raportare pentru emisiile provenite de la vehiculele grele, care deschide calea pentru stabilirea unor norme de acest tip de vehicule începând cu 2018. Propunerea de revizuire a achizițiilor publice de vehicule nepoluante va ajuta, prin urmare, la crearea de piețe pentru produse inovatoare, cu emisii reduse de dioxid de carbon.

În ceea ce privește utilizarea de combustibili cu emisii reduse de dioxid de carbon și din surse regenerabile, în noiembrie 2016, Comisia a propus o reformare a Directivei privind energia din surse regenerabile, cu includerea unei secțiuni importante dedicate biocombustibililor avansați, prevăzând o

obligație la nivelul UE pentru furnizorii de combustibili pentru transport. Propunerea de revizuire a Directivei europene privind performanța energetică a clădirilor (a se vedea secțiunea 3.4) și organizarea pieței energiei electrice vor contribui la asigurarea unor puncte de reîncărcare în clădiri și a unei rețele energetice / unui sistem energetic adecvate/adecvat scopului și vor susține tranziția către o mobilitate cu emisii zero. Directiva privind infrastructura pentru combustibili alternativi oferă un cadru puternic pentru asigurarea disponibilității infrastructurii, a unor standarde comune și a informării consumatorilor cu privire la energia alternativă. Comisia emite un Plan de acțiune privind infrastructura pentru combustibili alternativi pentru a aborda guvernanța, finanțarea și interoperabilitatea serviciilor de infrastructură.

3.4. *Eficiența energetică*

Comisia a propus revizuirea Directivei privind eficiența energetică (DEE), cu un obiectiv UE obligatoriu de 30 % pentru 2030. DEE va extinde de asemenea cerințele privind economiile de energie pentru 2030 și va simplifica regulile de calculare a acestor economii de energie.

Revizuirea Directivei europene privind performanța energetică a clădirilor promovează utilizarea tehnologiei inteligente în clădiri și include măsuri-cheie pentru promovarea în continuare a investițiilor în eficiență energetică și în energia din surse regenerabile.

3.5. *Energia din surse regenerabile*

În cadrul propunerii de reformare a Directivei privind energia din surse regenerabile, sursele de energie regenerabilă trebuie să reprezinte cel puțin 27 % din consumul final brut de energie al UE până în 2030. Acest obiectiv obligatoriu este conform cu concluziile Consiliului European din octombrie 2014. Directiva reformată creează, de asemenea, un cadru de reglementare favorabil inovării și promovează investițiile pe termen lung.

3.6. *Guvernanța*

Comisia Europeană a adoptat în noiembrie 2016 o propunere de regulament pentru guvernanța uniunii energetice. Potrivit acesteia, statele membre ar trebui să elaboreze planuri energetice și climatice naționale pe o perioadă de 10 ani, din 2021 până în 2030. Planurile vor stabili obiectivele lor naționale în materie de energie și climă și vor reprezenta contribuțiile acestora la obiectivele uniunii energetice, inclusiv la obiectivele comune ale UE privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile. Planurile ar trebui să fie de asemenea aliniate cu strategiile privind emisiile reduse de dioxid de carbon pe termen lung, înaintate la fiecare 10 ani, cu o perspectivă propusă pe 50 de ani.

Propunerea stabilește un calendar pentru elaborarea, finalizarea și actualizarea planurilor strâns legat de ciclul de revizuire de 5 ani prevăzut în Acordul de la Paris. Planurile vor sta la baza participării UE și a statelor membre la dialogul de facilitare și la bilanțul global care vor avea loc în 2018, respectiv în 2023, iar apoi la fiecare 5 ani.

Propunerea stabilește, de asemenea, reguli integrate de monitorizare și raportare pentru urmărirea progreselor privind punerea în aplicare a planurilor. Aceasta prevede mecanisme specifice pentru acoperirea oricăror lacune legate de atingerea obiectivelor UE privind eficiența energetică și energia din surse regenerabile. De asemenea, propunerea prevede un mecanism de monitorizare a emisiilor de gaze cu efect de seră transparent, precis, cuprinzător, complet și consecvent, astfel încât UE să își îndeplinească obligațiile de raportare asumate în cadrul Acordului de la Paris.

Statele membre își elaborează deja planurile naționale și peste două treimi dintre acestea și-au instituit procese politice în acest sens. Peste jumătate dintre acestea au desfășurat o consultare publică cu privire la planurile naționale. Aproximativ jumătate dintre acestea au deja strategii pe termen lung în materie de climă, cu o perspectivă cel puțin până în 2030. Peste o treime dintre statele membre au informat Comisia că au început să lucreze la baza de analiză și la cooperarea regională, în vederea elaborării planurilor lor energetice și climatice naționale.

3.7. *Sistemul de monitorizare, raportare și verificare (MRV) pentru sistemul de transport maritim din UE*

UE sprijină discuțiile în curs din cadrul Organizației Maritime Internaționale (OMI) privind reducerea globală a emisiilor provenite din transportul maritim internațional (a se vedea secțiunea 5.3). Aceasta și-a modificat deja legile MRV privind emisiile provenite din sectorul transportului maritim legate de porturile situate în Spațiul Economic European. Prin urmare, societățile care exploatează nave de peste 5 000 de tone brute au prezentat planuri cu prezentarea detaliată a procedurilor lor de monitorizare în august 2017. Monitorizarea și raportarea se vor aplica activităților de transport maritim începând cu 1 ianuarie 2018. O evaluare a posibilei alinieri între sistemul MRV al UE și sistemul OMI de colectare a datelor cu privire la consumul de combustibil al navelor este în curs de desfășurare. În urma acestei evaluări, în 2018, ar putea fi prezentate noi propuneri de modificare a legislației MRV a UE.

3.8. *Strategia spațială*

Serviciile furnizate de Copernicus, cel mai mare program mondial de observare a Pământului, pot fi deja utilizate pentru a urmări acoperirea terenului și schimbarea destinației terenurilor și ar putea fi utilizate în viitor pentru atingerea obiectivelor propunerii privind LULUCF (a se vedea secțiunea 3.2) și pentru monitorizarea despăduririi și a tuturor formelor de schimbare a destinației terenurilor la nivel mondial.

Mai mult, în conformitate cu strategia sa spațială, Comisia testează fezabilitatea capacității globale de sprijin pentru verificarea și monitorizarea emisiilor antropice exprimate în CO_2 printr-o colecție de date atmosferice independente, bazate pe observare, care în viitor, ar putea completa sistemele naționale de inventariere și ajuta la creșterea fiabilității și preciziei lor.

3.9. *Captarea și stocarea dioxidului de carbon*

Uniunea Europeană își intensifică eforturile de cercetare privind captarea și stocarea dioxidului de carbon (CSC) și viabilitatea comercială a captării și utilizării dioxidului de carbon (CUC). O serie de țări, precum Țările de Jos, Regatul Unit și Franța, explorează opțiuni pentru dezvoltarea unor clustere de industrii mari consumatoare de energie și de dioxid de carbon, în care CO_2 ar putea fi captat în vederea stocării sau utilizării geologice ulterioare în condiții de siguranță. S-au prezentat patru propuneri pentru o infrastructură transfrontalieră de transport al CO_2, în vederea includerii în lista proiectelor de interes comun, acestea fiind eligibile pentru sprijin financiar.

3.10. *Gazele fluorurate cu efect de seră*

Noul regulament european referitor la controlul emisiilor provenite de la gaze fluorurate cu efect de seră este în vigoare de la 1 ianuarie 2015. Acesta vizează reducerea, până în 2030, a emisiilor totale ale UE provenite din gaze fluorurate cu efect de seră cu două treimi, comparativ cu nivelurile din 2014. Prin acest regulament se interzice introducerea gazelor fluorurate cu efect de seră pe piață în anumite

circumstanțe, atunci când există alternative. În 2018, cotele pentru introducerea legală a HFC pe piața UE au fost reduse la 63 % din nivelurile din 2015.

4. ADAPTAREA LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE

Strategia din 2013 pentru adaptarea la schimbările climatice are scopul de a pregăti statele membre ale UE pentru actualele și viitoarele efecte ale schimbărilor climatice. Aceasta asigură, în special, integrarea adaptării în toate politicile relevante ale UE, în vederea asigurării unui grad mai mare de coordonare, coerență și schimburi de informații între toate statele membre. Comisia evaluează strategia până la mijlocul anului 2018 și ia în considerare revizuirea sa, parțial în vederea Acordului de la Paris.

LIFE FRANCA este un proiect italian cofinanțat în cadrul programului LIFE 2015, care vizează anticiparea riscului de inundații și comunicarea în Alpi. Proiectul urmărește pregătirea populației pentru inundații printr-un proces participativ care implică cetățenii, autoritățile și experții. Rezultatele acestui proiect pilot vor putea fi transferate în alte regiuni, precum și pentru alte pericole naturale legate de schimbările climatice.

Printre tendințele generale se numără următoarele:

- Douăzeci și cinci de state membre au adoptat strategii naționale de adaptare, restul fiind în curs de elaborare. Totuși, mai puțin de jumătate dintre statele membre au elaborat sau au început să pună în aplicare planuri de acțiune.
- Sectoarele cel mai frecvent identificate ca având nevoie să se adapteze efectelor adverse ale schimbărilor climatice sunt gospodărirea apelor și apele, zonele costiere, pădurile și silvicultura, agricultura, biodiversitatea și ecosistemele, sănătatea umană și turismul și recreerea.
- Majoritatea statelor membre de-abia încep să monitorizeze și să evalueze eficacitatea și eficiența acțiunilor de adaptare.
- Orașele și-au intensificat eforturile de identificare a nevoilor de adaptare la schimbările climatice și de actualizare a politicilor lor urbane (a se vedea secțiunea 5.1), inclusiv prin punerea în aplicare a unor abordări de adaptare bazate pe infrastructura ecologică și pe ecosisteme.

5. PARTICIPAREA LA POLITICA INTERNAȚIONALĂ PRIVIND CLIMA

5.1. *Planul global de acțiune împotriva schimbărilor climatice*

Ca răspuns la îndemnul adresat în cadrul Acordului de la Paris de mobilizare a actorilor nestatali, inclusiv întreprinderile, orașele, cetățenii și societatea civilă internațională, UE susține o serie de inițiative emblematice, precum Misiunea Inovare (*Mission Innovation*), Convenția primarilor, Parteneriatul CSN, Inițiativa privind energia din surse regenerabile în Africa, Inițiativa 4/1000 pentru o agricultură inteligentă din punct de vedere climatic și InsuResilience. Toate aceste inițiative își ating

obiectivele specifice pe care și le-au stabilit. În prezent se elaborează instrumente de urmărire sistematice, în vederea măsurării impactului lor asupra reducerii emisiilor și a rezilienței.

Cu titlu de exemplu, Convenția globală a primarilor privind clima și energia reunește peste 7 300 de municipii și orașe din peste 56 de țări. Aceasta informează, mobilizează și sprijină orașele să ia măsuri de atenuare și adaptare la schimbările climatice și de asigurare a accesului la o energie curată și la prețuri accesibile. Orașele elaborează voluntar strategii și planuri locale de atenuare și adaptare. Convenția face ca angajamentele și acțiunile acestora să fie vizibile, contribuie cu schimburi de experiență și asigură sprijin tehnic. Aceasta are o abordare fermă, ascendentă, care se bazează pe trei aspecte:

i. un nou obiectiv de reducere, până în 2030, a emisiilor de CO_2 (și eventual și a emisiilor de alte gaze cu efect de seră) cu cel puțin 40 %;

ii. atenuare și adaptare prin intermediul inițiativei „Primarii se adaptează”;

iii. rază globală de acțiune, deschiderea participării autorităților locale din întreaga lume.

5.2. *Aviație*

UE a susținut eforturile de elaborare a unor măsuri globale de combatere a emisiilor de CO_2 generate de aviația internațională. Cu ocazia celei de a 39-a Adunări a OACI, care a avut loc la începutul lunii octombrie 2016, s-a adoptat o rezoluție referitoare la o Schemă de compensare și de reducere a emisiilor de carbon pentru aviația internațională (CORSIA). CORSIA este concepută ca un program de compensare a emisiilor de dioxid de carbon, cu scopul de a stabiliza emisiile generate de aviația internațională la nivelurile din 2020. Aceasta va fi introdusă începând cu 2021.

Țările membre ale OACI sunt libere să participe în primele două faze, care se desfășoară până în 2027. În prezent, conform declarațiilor statelor membre privind participarea lor la această schemă, acoperirea emisiilor ar putea fi de aproximativ 80 % din ceea ce este necesar pentru obținerea neutralității emisiilor de dioxid de carbon generate de aviație începând cu 2020. Pentru a asigura eficacitatea și integritatea schemei CORSIA, trebuie introduse câteva elemente-cheie, precum:

- reguli privind monitorizarea, raportarea și verificarea emisiilor (inclusiv pentru biocarburanți);
- criterii de eligibilitate pentru unitățile de emisii;
- un registru care să asigure un nivel adecvat de transparență și asumare a responsabilității.

Odată ce se va ajunge la un acord final cu privire la aceste elemente, membrii OACI vor trebui să le introducă în fiecare țară.

În același timp, UE abordează emisiile generate de aviație prin Schema UE de comercializare a certificatelor de emisii. În urma Adunării OACI din 2016, Comisia a aprobat o propunere legislativă prin care să se extindă domeniul actual de aplicare intraeuropean al EU ETS pentru aviație (zborurile dintre aeroporturile situate în Spațiul Economic European) dincolo de anul 2017 și să se prevadă o nouă reexaminare odată cu clarificarea regulilor prevăzute în schema CORSIA și a punerii lor în aplicare de către țările din afara UE. Se preconizează că propunerea privind schema de comercializare a certificatelor de emisii din aviație va fi adoptată de Consiliu și de Parlamentul European până la sfârșitul anului 2017.

Orizont 2020 contribuie la atingerea obiectivului OACI privind creșterea neutralității emisiilor de dioxid de carbon, cu activități de cercetare și dezvoltare privind tehnologiile aeronautice, îmbunătățirile operaționale și crearea unor combustibili alternativi.

5.3. *Politica maritimă*

În octombrie 2016, OMI a convenit asupra unei foi de parcurs pentru elaborarea unei strategii cuprinzătoare în vederea reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră provenite de la nave. Două reuniuni-cheie privind această strategie a OMI au avut loc în iunie și iulie 2017. La aceste reuniuni, o serie de parteneri din afara UE (de exemplu, state insulare mici în curs de dezvoltare și Canada) și statele membre ale UE au pledat în favoarea includerii unui obiectiv adecvat de reducere a emisiilor în această strategie.

Se preconizează că, în primăvara anului 2018, OMI va adopta o strategie inițială prin care să se stabilească nivelul de ambiție și să fie propuse măsuri și termene. În acest caz, sectorul de transport maritim internațional și OMI ar fi în măsură să furnizeze informații privind „contribuția" lor inițială la eforturile internaționale de reducere a emisiilor de CO_2 pentru procesul de bilanț din 2018 („dialogul de facilitare") în conformitate cu Acordul de la Paris. Se preconizează că strategia finală a OMI, inclusiv măsurile pe termen scurt, mediu și lung, vor fi adoptate în primăvara anului 2023.

5.4. *Crearea unei legături între ETS și Elveția*

Apariția unei piețe globale a carbonului, în special prin crearea unei legături între schemele de comercializare a certificatelor de emisii, este un vechi obiectiv al UE. Aceasta ar oferi posibilități de reducere suplimentară a emisiilor, scăzând în același timp costul legat de atenuarea schimbărilor climatice. Negocierile cu Elveția cu privire la crearea unei legături între schemele de comercializare a certificatelor de emisii au început în 2010 și s-au încheiat în 2015. Acordul pentru crearea unei legături a fost parafat în ianuarie 2016, iar propunerile de semnare și de încheiere a acestuia se află acum pe masa Consiliului și a Parlamentului.

5.5. *Pieţele internaţionale ale carbonului*

În plus, și cu atât mai mult în urma COP 21 și a intrării în vigoare a Acordului de la Paris, UE joacă în continuare un rol activ în susținerea stabilirii de tarife pentru emisiile de carbon, în special a unor scheme de comercializare a certificatelor de emisii în alte părți ale lumii. UE realizează acest lucru atât prin intermediul unor inițiative multilaterale precum Parteneriatul de pregătire pentru participarea la piața carbonului, întreprins de Banca Mondială, cât și prin implicarea în activități și formare din partea Parteneriatului internațional de acțiune pentru carbon (ICAP). Aceasta desfășoară și activități bilaterale, în special prin accelerarea cooperării cu China, care elaborează un sistem la nivel național. La fel ca în UE, comercializarea certificatelor de emisii și stabilirea unor tarife pentru emisiile de carbon au în general un rol important în tranziția restului lumii către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon, eficientă din punct de vedere energetic.

5.6. *Ratificarea Amendamentului de la Kigali*

În iulie 2017, UE și statele sale membre s-au angajat să ratifice rapid Amendamentul de la Kigali la Protocolul de la Montreal, astfel încât să intre în vigoare la 1 ianuarie 2019. Acest amendament, adoptat în octombrie 2016, reprezintă un pas important în direcția punerii în aplicare a Acordului de la Paris, limitând producția și utilizarea globală a hidrofluorocarburilor (HFC). Din cercetările științifice reiese

că prin fixarea unor obiective ambițioase privind reducerea treptată doar a HFC, s-ar putea împiedica încălzirea globală cu până la 0,5 °C până la sfârșitul secolului.

5.7. *Sprijinirea țărilor în curs de dezvoltare*

Cu un sprijin de 75,4 miliarde EUR oferit în 2016, UE și statele sale membre sunt cei mai mari furnizori de asistență oficială pentru dezvoltare către țările în curs de dezvoltare. În special, UE, BEI și statele membre au acordat în anul respectiv 20,2 miliarde EUR pentru a ajuta țările în curs de dezvoltare în eforturile de combatere a schimbărilor climatice.

Mai mult, UE și Uniunea Africană intenționează să instituie un parteneriat UE-Africa în domeniul cercetării și inovării privind schimbările climatice și energia durabilă. Acest parteneriat, care trebuie aprobat oficial de ambele părți, va fi finanțat și deținut în comun.

UE susține, de asemenea, țările în curs de dezvoltare în eforturile acestora de punere în aplicare a programului de reducere a emisiilor cauzate de despăduriri și de degradarea pădurilor în țările în curs de dezvoltare (REDD+). Se oferă sprijin prin inițiative internaționale precum Parteneriatul REDD+, Fondul de parteneriat pentru carbonul forestier (FCPF), mecanismul EU REDD și programul UN-REDD. Pentru a susține țările în curs de dezvoltare în vederea limitării și reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră provenite din sectoarele de transport maritim, Comisia a semnat, în 2015, un contract cu Organizația Maritimă Internațională (OMI), pentru furnizarea sumei de 10 milioane EUR în vederea punerii în aplicare a unui proiect cu o durată de patru ani, intitulat „Consolidarea capacităților pentru atenuarea schimbărilor climatice în sectorul transportului maritim”. În acest scop, cinci centre de cooperare în domeniul tehnologiei maritime (MTCC) sunt instituite în diferite regiuni eligibile din lume, și anume în Africa, Asia, statele insulare mici în curs de dezvoltare din Oceanul Pacific, zona Caraibilor și America Latină. Aceste centre de cooperare în domeniul tehnologiei maritime vor avea rolul unor centre de excelență pentru promovarea adoptării tehnologiilor și a operațiunilor cu emisii reduse de dioxid de carbon în transportul maritim.

În sectorul transportului maritim, Comisia a semnat, în 2015, un contract cu Organizația Maritimă Internațională (OMI), pentru furnizarea sumei de 10 milioane EUR în vederea punerii în aplicare a unui proiect cu o durată de patru ani, intitulat „Consolidarea capacităților pentru atenuarea schimbărilor climatice în industria transportului maritim”, pentru promovarea adoptării tehnologiilor și a operațiunilor cu emisii reduse de dioxid de carbon în transportul maritim.